

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev2 1216/06
14.11.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Jasminke Stanojević, Vesne Popović, Mirjane Grubić i Milomira Nikolića, članova veća, u pravnoj stvari tužioca AA, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tuženog UT "BB" D.D., čiji je punomoćnik BA, advokat, radi vraćanja tužioca na rad i isplate, odlučujući o reviziji tužioca, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Zrenjaninu Gž.1.br.194/06 od 17.05.2006. godine, u sednici održanoj 14.11.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE, kao neosnovana, revizija tužioca, izjavljena protiv presude Okružnog suda u Zrenjaninu Gž.1.br.194/06 od 17.05.2006. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Kikindi P.1.br.773/05 od 08.02.2006. godine, u stavu prvom izreke, usvojen je tužbeni zahtev i obavezana tužena da vrati tužioca na poslove i radne zadatke koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi i radnoj sposobnosti, dok je stavom drugim izreke obavezana tužena da tužiocu na ime neisplaćenog dela zarade za period od juna 1998. godine zaključno sa julom 2000. godine isplati ukupno 14.958,00 dinara, sa zakonskom zateznom kamatom od dospeća pa do isplate, kako je to opredeljeno u ovom stavu izreke, te je obavezana tužena da naknadi tužiocu troškove parničnog postupka od 10.800,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom počev od 08.02.2006. godine pa do isplate.

Presudom Okružnog suda u Zrenjaninu Gž.1.br.194/06 od 17.05.2006. godine, usvojena je žalba tužene i preinačena prvostepena presuda, tako što je odbijen tužbeni zahtev kojim je tužilac predložio da se obaveže tužena da ga vrati na poslove i radne zadatke koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi i radnoj sposobnosti, kao i da mu isplati zaradu za period od juna 1998. do jula 2000. godine u ukupnom iznosu od 14.950,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom, te da mu naknadi troškove parničnog postupka (stav prvi izreke) a tužilac je obavezan da naknadi tuženoj troškove parničnog postupka od 80.100,00 dinara (stav drugi izreke).

Protiv pravnosnažne drugostepene presude, tužilac je blagovremeno izjavio reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu u smislu čl.399. Zakona o parničnom postupku ("Sl.glasnik RS" br.125/04) i našao da je revizija neosnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda iz čl.361. stav 2. tač.9. ZPP, na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti, a ni bitna povreda iz tač.12. istog stava, na koju se u reviziji ukazuje, jer pobijana presuda sadrži jasne i potpune razloge o odlučnim činjenicama, koje nisu protivurečne zapisnicima i datim iskazima i pribavljenim ispravama, a ocenjeni su i žalbeni navodi od odlučnog značaja.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tužilac je bio zaposlen kod tuženog od 1972. godine, radeći najpre poslove u restoranu, a kasnije kao poslovođa trgovine. Početkom 1998. godine, zbog finansijskih teškoća, tužena je jedan broj radnika uputila na plaćeno odsustvo, među kojima i tužioca. Međutim, 20.04.1999. godine, tužena je donela rešenje kojim je utvrđeno da je tužiocu prestao radni odnos sa 05.06.1998. godine, zbog neopravdanog izostanka sa posla pet radnih dana uzastopno, a sa istim datumom objavljen je i kod nadležnog Republičkog fonda PIO zaposlenih. Zbog bezuspešnih pokušaja lične dostave ovog rešenja tužiocu, ono je istaknuto na oglasnoj tabli tužene, pa je on imao saznanje i o postojanju i o sadržini rešenja, a najkasnije na ročištu održanom 27.12.2000. godine, kada je izveden dokaz čitanjem ovog pisma. Tužilac je radnu knjižicu preuzeo od tužene, a poništaj rešenja o prestanku radnog odnosa u sudskom postupku, nije tražio.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja, pravilno je drugostepeni sud primenio materijalno pravo kada je odbio zahtev tužioca za vraćanje na rad i isplatu zarada.

Naime, u parničnom postupku, sud odlučuje u granicama zahteva koji su stavljeni u postupku (čl.3. stav 1. Zakona o parničnom postupku). U ovoj pravnoj stvari, predmet tužbenog zahteva je vraćanje tužioca na rad i isplata neisplaćenih zarada i to počev od prestanka radnog odnosa tužiocu, odnosno juna 1998. godine do jula 2000. godine.

Prema odredbi čl.114. stav 2. Zakona o radnim odnosima ("Sl.glasnik RS" br.55/96, koji je bio na snazi u vreme donošenja rešenja), rešenje direktora o prestanku radnog odnosa doneto u prvom stepenu je konačno, a u skladu sa stavom prvim istog člana, zaposleni koji nije zadovoljan konačnim rešenjem, ima pravo da pokrene spor kod

nadležnog suda radi zaštite svojih prava, u zakonom propisanom roku.

Prema ovoj zakonskoj odredbi, zaposleni može u sudskom postupku tražiti zaštitu svojih prava protiv konačnog rešenja o prestanku radnog odnosa. Ako se pravnosnažnom sudskom odlukom utvrdi da je zaposlenom nezakonito prestao radni odnos, poslodavac je dužan, na zahtev zaposlenog, da ga vrati na rad i da mu isplati naknadu štete u visini izgubljene zarade i drugih primanja koja mu pripadaju po zakonu, opštem aktu ili ugovoru o radu.

Dakle, uspostavljanje predašnjeg stanja, odnosno reintegracija zaposlenog (što podrazumeva vraćanje na ranije radno mesto i isplatu zarada), predstavlja nužnu pravnu posledicu poništaja rešenja o prestanku radnog odnosa, jer odluka o poništaju ima retroaktivno dejstvo. To znači da bez donošenja odluke suda o poništaju rešenja o prestanku radnog odnosa, ne može nastupiti ni pravna posledica - vraćanje na rad i isplata zarade.

Imajući u vidu da u ovoj pravnoj stvari tužilac nije tužbom tražio i poništaj odluke tužene o prestanku radnog odnosa, zbog čega je ova konačna odluka postala i pravnosnažna, to je drugostepeni sud, odlučujući u granicama postavljenog tužbenog zahteva pravilno odbio tužbeni zahtev za vraćanje tužioca na rad i isplatu zarada, jer se ovakav zahtev može usvojiti samo ako se utvrdi da je odluka poslodavca o otkazu nezakonita, što nije slučaj u ovoj pravnoj stvari.

Neosnovani su navodi u reviziji da tužilac nije mogao tražiti poništaj rešenja o prestanku radnog odnosa, jer ga nikada nije primio, jer je utvrđeno da je dostava izvršena preko oglasne table tužene, u skladu sa čl.77., a u vezi čl.84. Zakona o opštem upravnom postupku ("Sl.list SRJ" br.33/97). Pri tom, tužilac je i u toku ovog postupka, bio upoznat i o postojanju i o sadržini rešenja, najkasnije na ročištu održanom 27.12.2000. godine, ali ni posle ovoga datuma nije tražio njegov poništaj u sudskom postupku.

Primenom odredbe čl.405. stav 1. ZPP, odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća-sudija

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

vg